

Дәрбәндә

ДОСТЛУГ. ГАРДАШЛЫГ. БИРЛИК

Тәсисчи: ДАҒЫСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫН
МӘТБУАТ ВӘ ИНФОРМАСИЈА АКЕНТЛИЈИ

12+

№29 (98376) 1920-чи илдән чыхыр 22 ИЈУЛ 2022-чи ил, чүмә.

Гүжмәти 2 рубл.

МӘДӘНИЈӘТ

Русијада ән бөјүк фәвварәни Дәрбәнддә ачмышлар

Ијул ајынын 16-да Дәрбәндә бөјүк Низами Кәнчәви адына паркда Русијада ән бөјүк мусиги - ишыг фәвварәсинин ачылышы олмушдур.

Фәвварәнин тәнтәнәли ишә салымасыны Дағыстанын Башчысы Серкеј Меликов, Русијанын Мәдәнијәт Назири Олга Лјубимова, РФ Дәвләт Думасынын депутаты Хизри Абакаров вә Дәрбәнд шәһәринин башчысы Рүстәмбәј Пирмәһәммедов һәјәтә кечирмишләр.

Кениш мигјаслы тәдбирдә һәмчинин дә Русијанын витсеназирләри Александр Новак вә Дмитри Чернышенко, Русија Президенти Администрацијасы рәһбәринин муавини Мәһәммедсалам Мәһәммедов, Сбербанкын Президенти Керман Греф, Сбербанкын Чәнуб-Гәрб банкынын сәдри Евкени Титов, сенатор Сүлејман Кәримов, «Газпромнефт» ППЧ-нын баш директору Александр Дүков иштирак етмишләр.

Фәвварәнин ачылышына 35 миндән артыг инсан кәлмишдир. Гонаглары саламлајан Серкеј Меликов Дәрбәндә фәвварәнин ачылышыны тарихи һадисә адландырымышдыр: «Биз Дәрбәндлә, Дағыстанла мүасир тарихдә фәхр етмәјә имкан верән вәсәтәләрден бирини ачырыг. Дәрбәнд-Дағыстанын вә бүтүн өлкәмизин тарихи мәғзидир. Ән Чәнуб гонагпәрвәр сәмими шәһәрди!».

Сөзүнү давам етдирән республика башчысы белә мигјаслы лајиһәнин реализә едилмәсиндә иштиракы оланларә тәшәккүрүнү билдир-

мишдир. «Дағыстанда саламатлыгдыр вә биз бүтүн гонаглармыза гаплары ачмага һазырыг. Бу байрама керә мән сенатор Сүлејман Абусаидович Кәримова, РФ Дәвләт Думасынын депутаты Хизри Мәһәммедович Абакарова бу байрама керә тәшәккүрүнү билдирмәк истәјирәм. Әлбәттә белә бир тәдбир башда Керман Оскарович Греф олмагла Сбер кими бизим достлармызын иштиракы олмадан кечирмәк мүмкүн дејилдир. Мән витсеназирләр Дмитри Николајевич Чернышенко вә Александр Валентинович Новакын шәхсиндә Русија һөкүмәтинин башчыларына миннәтдарам!»,- дејә регион башчысы билдирмишдир.

Бу күн ки, бизим тәнтәнәмиздә иштиракына керә онларә дәрин минәтдарлыгымы билдирирәм. Русијанын Мәдәнијәт назири Олга Лјубимова да дәрбәндлиләри тәбрик етмишдир.

«Бу күн сизинлә бирликдә иштирак етмәк бөјүк шәрәф вә сәәдәтдир. Бу күн белә бир нәтичәјә наил олмаг үчүн вахт вә күчүнү сәрф едәнләрә кичикдән бөјүк нәслә кими бураја кәләнләр үчүн мејданчалары дүзәлдәнләрә, илк нөвбәдә Дағыстанда јашајанларә, гонагпәрвәр торпағын көзләдији туристләрә бөјүк тәшәккүрүнү билдирмәк истәјирәм. Өз иштираһәтини кечирмәјә јарадылан јени меканларә керә биз чох

севинирик. Бу чүр байрамлар үчүн даһа чох көзәл сәбәбләри үрәкдән арзулајырам!»,- дејә назир билдирмишдир.

Дәвләт Думасынын депутаты Хизри Абакаров Русијада ән ири фәвварәнин јаранмасы тарихи һагында данышмышдыр.

«Бу чүр фәвварәнин Низами Кәнчәви адына паркда јарадылмасы бизим һәр бирмизин, дәрбәндлиләрин арзу вә истәји иди. Бу күн биз Сбербанкын Рәјасәт һәјәтинин Сәдри Керман Грефин вә сенатор Сүлејман Кәримовун сәјәсиндә ән јахшы фәвварәнин ачылышында иштирак едирик. Бу сәдәчә фәвварә јох, инчәсәнәт әсәридир. Онун тикитисиндә Русијанын бир чох милләтләриндән 500-дән артыг адам ишләмишдир»,- дејә Абакаров гејд етмишдир.

Сбербанк Идарә һәјәтинин Сәдри- Президент Керман Греф демишдир:

«3 ил бундан әввәл биз Дәрбәндә кәләндә ән азы 2000 мин ил бу гәшәнк торпагы көзәлләшдирән шәһәрин минварәсинә чәвриләчәк паркын јенидән гурулмасы гәрарыны гејул етдик. Бу гәдим шәһәрә лајиг нә исә етмәк истәдик. Биз чох лајиһәләри нәзәрден кечирдик вә һәтта ахырынчысына бөјүк дејишикликләр етдик. Мәсәлән бир ил әввәл лајиһәдә китабхана, музеј, мүрәккәб техники јералты горулары олан фонтан музеј јаранды. Дәрбәндәки фәвварә сәдәчә оларәг Русијада ән бөјүк дејил-бу илк нөвбәдә онун јарадылмасында иштирак едән чохлу инсанларын усталыгынын тәнтәнәсидир. Бир чох ишләр әл илә јерли усталарын бачарыгы сәјәсиндә едилмишдир. Фәвварәнин ачылышына 10 минләрә инсан кәлмиш вә биз көрүрүк ки, инсанлар хошбәхәтдир. Вә онларын хошуна кәлир. Бу исә бизим үчүн ән вәчибдир».

Сбербанкын Чәнуб- Гәрб банкынын сәдри Евкени Титов: «Бу күн Дағыстан өлкәмиздә дахили туризмин лидерләриндән биридир. Илин ахырына гәдәр бурада 1,5 милјона гәдәр гонаг гебул едиләчәкдир. һәм дә иллик турист ахыны 20-30 фаиз стабил оларәг артыр, сәһәдә рекионун артым перспективләрини биз 10 дәфә артмасыны гүжмәтләндиририк. Бүтүн Русијадан

мәһз Дәрбәндә-ән Чәнуб вә өлкәмизин ән гәдим шәһәрләринин бирини көзәлијини көрмәјә кәлирләр. Вә Сбер шәһәрин турист кластеринин инкишафында комплекс көмәк кестәрир: нәглијатда нәгсиз едәниш, сатыш нөгтәләриндә вә музејләрдә дајанаглар «ағыллы» комплекси шәбәкәси. Бизим екосистемин онларә сәрфәли тәклифләри шәһәрдә истираһәти вә һәјәти комфортлу едир. Паркын јенидән гурулмасы вә Русијада ән бөјүк мусигили-ишыг фәвварәсинин јарадылмасы Дағыстанын турист чәзәбәдарлыгынын инкишафында даһа бир вәчиб адымдыр. Әминәм ки, бу комплекс республиканын сакинләри вә гонаглары үчүн јени «чәзибә нөгтәси» олачагдыр».

Шәһәр сакинләрини Дәрбәндиң мери Рүстәмбәј Пирмәһәммедов да тәбрик етмишдир.

«Мөһтәшәм гала дивары бојунча јерләшән Русијада ән бөјүк вә көзәл фәвварә шәһәрин тарихини мүасирликлә бағлајыр. Биз инамла дејә биләрик ки, шәһәрин башга көрмәли јерләри илә јанашы фәвварә даһа бир чәзибә нөгтәси олачагдыр. Иншаатчыларә, мемарларә фәвварәнин јаранмасында хәјли төвһә верәнләрә тәшәккүрүнү билдирирәм»,- дејә о гејд етмишдир.

Тәнтәнәли бурахылышдан сонра мукафатландырма мәрәсими кечирилмишдир. Фәдакар вә мәһсулдар әмәјинә керә Сүлејман Кәримовун вә Сбербанкын Президентиңин өлиндән фәвварәнин 11 иншаатчысы мукафат алмышдыр.

Дағыстан халгларынын зәнкин мәдәнијәти вә әнәнәләри тәрәннүм едилән мөһтәшәм шоунун 35 миндән артыг гонаг шаһиди олмушлар. Бурада «Ләзкинка» ансамбылы, Дағыстан Филармонијасынын оркестры, кәндирибазлар вә мәшһур артистләрдән Жасмин, « Sorzano Туретского», һәбиб Нурмәһәммедовун гәләбәләриндә Саунд-трекә чеврилмиш «Мәним Дағыстаным» маһнысы илә Сабина Саидова иштирак етмишләр. Концерт програмы фејрвеклә баша чатмышдыр.

Јерли тәбии дашдан Дағыстанын бәдии әнәнәләриндән

БУ НӨМРӘДӘ
Башлыча инкишаф мәсәләләри музакирә едилмишдир

«Дағыстан» РИА сәһ. 2

Москвада «Дағыстан күнү» кечирилиб

С. Мирһәмидова сәһ. 3

«Кениум» ағыл мәркәзи

сәһ. 5

Бүјнакск рајонунда рекорд тахыл мәһсулдарлыгы алдә едилиб

сәһ. 6

Илин Адамы -2022 Дағыстанлы һәрби һәким Нариман Мамедов

С. Мирһәмидова сәһ. 7

Башлыча инкишаф мәсәләләри музакирә едилмишдир

Июлун 16-да РФ һөкүмәти Сәдринин муавини Александр Новакын Дағыстанын Башчысы Серкеј Меликовла көрүшү кечирилмишдир.

Русиянын витсе-назири Дағыстана өлкәдә ән бөјүк мултимедија фәвварәсинин Дәрбәндә ачылышында иштирак етмәк үчүн Дағыстана кәлмишдир.

Федерал рәһбәри саламлајан Серкеј Меликов Дағыстана хүсуси мүнәсибәтинә вә рекионун проблемләринин һәлләндә шәхси иштиракына көрә она тәшәккүрүнү билдирмишдир.

«Бу күн биз Сизә Дәрбәнд 2025-чи илә дөк комплекс инкишафы үзрә дөвләт программанын реализә едилмәсинин мәрһәләләриндән бирини нүмајиш етдирик. Паралел олараг инфраструктура, объектләрин тикитисинә аид тәдбирләр реализә едилди. Анчаг биз фәвварәнин ачылышындан јән кечә билмәрик», -дејә Серкеј Меликов гејд етмишдир.

Дөвәтә көрә Дағыстана тәшәккүрүнү билдирән Александр Новак бу күн рекионда апарылан ишләрин сүрәтини мүсбәт гејмәтләндирмишдир: «Өтән илдә Русија һөкүмәти Сәдринин имзаладығы планда Дәрбәнд инкишафы үзрә 85-дән артыг тәдбирләрин реализә едилмәси нәзәрдә

тутулур, о јол тәсәррүфатын, сәһијјә, тәһсил вә мәнзил-комунал инфраструктура тохунур. Фәвварәнин тикитиси Низами Кәнчәви адына паркын инкишафы чәрчивәсиндә башлыча лајиһәләрдән биридир. Сәсуз ки, бу туристләрин чәлб едәчәк мүасир объектдир». Чари илдә витсе-назирин сәзләринә көрә шәһәрин абадлашдырмасы үзрә планын 6 бәнди јеринә јетириләчәкдир. Анчаг Дәрбәнд инкишафы үзрә тәдбирләр сонраки үч ил үчүн Федерал бүдчәнин формалашдырылмасында да нәзәрдә тутулачәкдир.

«Дәрбәнд вә Дағыстанын сакинләри үчүн туризм инкишафы нөгтәјини нәзәриндән бу јахшы лајиһәдир», -дејә о эләвә етмишдир.

«Рекион Башчысы өз тәрәфиндән Александр Новака әввәләр верилмиш тапшырыглар үзрә нә чүр нәтичәләрә наил олунмасы һаггында мәлумат вермишдир: «Сизин Дағыстана

сонунчу сәфәрниси кедишатында биз јалныз Дәрбәнд үзрә програмларын реализә едилмәси мәсәләләрилә дејил, онларла јанашы факторлары да нәзәрдән кечирмишдик. Хүсусән «Шимал-Чәнуб» коридорун инкишафы, «Ростов-Бакы» Р-16 трассасынын тикмилләшдирмәси. Мәлумат вермәлијем ки, бу трассанын биринчи категорија кечирилмәси мөгсәдилә онун бәрпа едилмәси үзрә ишләрә башланмыш, һазырда Дәрбәнд, Маһачгала вә Хасавјурт шәһәрләриндән өтүб кечән јоллары сәнәдләри Баш Еспертизадан кечир. Бу чох

вачибдир вә һесаб едирәм ки, бу сизин Дағыстанда олдуғунуз мүддәтдә кечирдијимиз ишин нәтичәсидир».

Александр Новак «Шимал-Чәнуб» коридорунун башлыча нәглијат артеријасынын Дағыстан үчүн вачиб рол ојнадығыны гејд етмишдир. О јүкләр ахынынын 15 милјон тондан 45-50 милјон тона чатдырылмасына имкан верәчәкдир ки, бу да 3 дөфә артым демәкдир.

«Нәглијат инфраструктура инкишаф етмәли вә јүк ахынынын реализә олунмасыны тәмин едиләркән сакинләрин кечмәси үчүн әнкәликләр тә-

рәдилмәмәлидир. Она көрә дө кечмә јоллары тикмәк вә мөвчуд оланлары кенишләндирмәк лазымдыр. План реализә едилмәсиндә, рекионун марағы вардыр. һөкүмәт, нәглијат назирлији вә Русијанын витсе назирләри тәрәфиндән дөстәк вардыр», -дејә РФ һөкүмәти Сәдринин муавини әмин етмишдир.

Серкеј Меликов һәмчинин хатырлатмышдыр ки, бир нечә күн әввәл Федерасија Шурасынын Сәдри Валентина Матвијенко республикада оларкән, о чүмләдән Дәрбәнд шәһәриндә олмуш вә онун инкишафы үзрә Планы дөстәкләмишдир.

Бундан башга тәрәфләр республиканын инвестисија потенциалыны, «сычрајыш» лајиһәләринин реализә едилмәсини, рекионун инкишафыны социал вә игтисади мәсәләләрини музакирә етмишләр.

Енержи комплексинин дајаныглы фәалијјәти мөвзусуна ајрыча диггәт јетирилмишдир. Бунунла әлагәдар рекион башчысы витсе-назири пајыз-гыш дөврүнә һазырлыг саһәсиндә јаранмыш проблемли мәсәләләр һаггында мәлумат вермишдир.

Сбер вачиб саһәләрин инкишафына көмәк едир

Дағыстанын Башчысы Серкеј Меликов Сбербанкын Чәнуби-Гәрб банкынын сәдри Јевкени Титовла ишчи көрүш кечирмишдир.

Республиканын игтисадијатынын социал саһәдә вә рекионун шәһәр вә кичик јашајыш мәнәгәләриндә һәјат кејфијјатынын комплекс артырылмасы кими башлыча мәсәләләри музакирә едилмишдир.

«Бу күн банкын иштиракы олмадан һәјата кечирилмәси чәтин олан лајиһәләрин реализә едилмәсиндә республикаја Сбер фәал көмәк едир. Сберлә бирликдә биз мүнүм инфраструктур лајиһәләри, о чүмләдән һәјатын кејфијјәтини артырылмасы, бизнесин вә әһалинин игтисади фәалығыны артырылмасы кими үч башлыча мәсәләнин һәллини давам етдирик. Јени шәраитләрдә биз әмәкдәшлиги

анчаг кенишләндириләчәк. Бир чох саһәләрдә инновасијаларын тәтбиг едилмәсинә Дағыстан һазырдыр», -дејә Дағыстанын Башчысы Серкеј Меликов гејд етмишдир.

Музакирә олунан мөвзулардан бири рекиона инвесторларын чәлб олунмасынын даима фәалијјәт кәстәрән механизмини, о чүмләдән дөвләт-шәхси партјорлуғ истифадә едилмәклә даими фәалијјәт кәстәрән механизми формалашдырмагдыр. Бундан башга Сбер кичик вә орта бизнесин, еләчәдә республиканын өзүнәшгул оланларын сајынын артмасына көмәк едәчәкдир.

«Биз һөкүмәтин, бизнес вә Дағыстан сакинләринин башлыча малијјә партјору кими

галмагдыр. Илин биринчи јарсында рекионун игтисадијатына Сберин инвестисијалары 12 милјард рублу өтмүшдүр. Истеһлакчы вә мәнзил кредитләшмәси фәал артыр, бизим комплекс иштиракмыз

сајәсиндә саһибкарлар өз бизнесләринин имканларыны кенишләндириләр. Биз артыг Дағыстанын чох саһәләрини рәгәмсалашдырылмасы үзрә тәклифләри артыг ишләјиб һазырламыш вә онларын ре-

ализә едилмәсинә һазырыг. Сәһијјәнин вә тәһсил сәнәјеләшдирилмәсинә вә еләчәдә тикити, нәглијат, туризм, АСК-а вә тичарәт саһәләринә хүсуси акцент едилмәсини тәклиф едирик» дејә Сбербанкын Чәнуб-Шәрг сәдри Јевкени Титов билдирмишдир.

Дағыстан әһалисинин малијјә савадынын артырылмасы Сберин вә рекион һөкүмәтинин ишинин вачиб блоку олараг галыр. Бу күн республика сакинләринин 84 фаизи интернет шәбәкәсинә кирә билди, 72 фаизи нәгсиз сервиздән истифадә едир вә рәгәмсал форматда дөвләт хидмәтләри алыр.

«Рәгәмсал игтисадијат» милли лајиһәсинә мувафиг олараг Сберин вә Дағыстанын бу истигамәтдә иши давам едир.

Русијада ән бөјүк фәвварәни Дәрбәнддә ачмышлар

1 ←

дүзәлдилмиш мусиги ишыг шоуу вә республика һаггында видео роликләр үчүн дүзәлдилмиш экран интерактив фәвварә олмушдур. Онун саһәси 4715 квадрат метри, 2214 фышгырыг вурмасы 30 метријә гәдәр һүндүрлүјү галхырды. Фәвварә статик вә ја 5 динамик режимләрдән бири илә ишләјә билди вә 2 јарусда јерләшир. Объект фәрди идарә илә 1368 ишыг прожекторлары илә, күчлү акустик системи вә шәкиләрин тәмиз нүмајиш етдирилмәси үчүн 2 видеопроекторларла тәһһиз едилмишдир.

Сбербанк тәрәфиндән иша едилмиш фәвварәнин ачылышы XII-чи әсрин бөјүк шаири вә мүфәкиринин адыны дашыјан паркын

јенидән гурулмасынын баша чатдырылмасынын тәрәннүм етмишдир. Јенидән гурулма ишләри чәрчивәсиндә шәһәр мүдријјәти сенатор Сүләјман Кәримовун дөстәјилә абадлыг ишләри, музејин, китабхананын, бахыш гүлләсини вә ушаг шәһәрчијинин тикитиси көрмүшдүр.

Дәрбәндәки фәвварә Сбербанк тәрәфиндән 2016-чы илдән башлајараг Русијанын бир сыра шәһәрләриндә тикилмиш интерактив фәвварәләр сијаһысында 23-чү дур. Бу фәвварәләр ушаглар вә бөјүкләр үчүн чәзибә мәркәзләринә чеврилир, шәһәрләрин мемарлыг симасыны чанландырыр вә тәһсил мөгсәдләри үчүн истифадә едилди.

Сәһифәни һазырлады:
К.Кәримов

ТӘҢСИЛ

Истедадлы Дағыстан мөктәблиләрине сертификатлар тәгдим олунуб

Кечән һәфтә, ијулун 15-дә Дағыстанын рәһбәри Серкеј Меликов Үмүрсуја олимпиадаларынын галибләри вә мұкафатчылары, Ваһид Дөвләт Имтаһанында 100 бал топлајан мезунлар вә онларын менторлары илә көрүшүб.

«Севиндиричи һалдыр ки, уғурунуз Республикада «Тәһсил или»нә төсадүф етди. Бу күн сиз башга сәрһәдләре чатмалы, даһа мүрәккәб вәзифәләри һәлл етмәли вә дөврүмүзүн чәтин чағырышларына чаваб вермәлисиниз. Вә буна һазыр олмалысыныз. Сизин нәслин үстүнлү сәрбәст дүшүнмәк, гејри-стандарт һәлләр төклиф етмәк бачарыдыр.

Истәнилән гәләбәнин архасында чохлу шүбһәләр, сәһвләр вә уғурсузлуғлар дајаныр. Кери чәкилмәмәк, төслим олмамағ вә һеч вахт төслим олмамағ вашибдир. Елмдә, инчәсәнәтдә, идманда өз күчүнә инанмағ лазымдыр. Биз, бөјүкләр, сизин јанында олачағығ вә сизинләр бирликдә Вәтәнин рифаһы үчүн чалышаҗағығ. һәр биринизин уғуруна инанырам. Сизә јени гәләбәләр вә јени-јени наилијәтләр арзулајырам!» Серкеј Меликов мөктәблиләре мүраҗиәт едиб.

Мөктәблиләрин наилијәт-

ләриндә тәрбијәчи-мүәллимләрин төһфәсини Дағыстан Республикасынын Тәһсил вә Елм Назиринин мүавини Аида Далгатова гејд едиб: «Јүксәк наилијәтләр үмуми хидмәтдир: сиз, валидејнләриниз вә мүәллимләриниз. Анчағ унутмајын ки, зәһмәтсиз истедад нәтичә дејил. Арзу едирәм ки, бачарығларыныз өзмәкәрлығла бирликдә сизә һәјатда әсл уғура апарсын».

Гејри-рәсми сәһбәт форматында Серкеј Меликов мөктәблиләрин суалларыны чавабландырыб, онларын көләчәк планлары илә марағланыб. Чохлары өлкәнин апарычы университетләриндә тәһсил алмағ истәјир. Рекион рәһбәри кәнчләри иддиалы истәкләринә көрә жүксәк гејмәтләндириб вә онларын өлдә етдикләри биликләри көләчәкдә Дағыстанын рифаһы наминә истифадә едәчәкләринә үмид етдијини билдириб.

Дәрбәнд рајон Хәзәр орта мөктәбинин мезуну, Ваһид Дөвләт Имтаһанында тарих

фәнниндән 100 балла кечмиш Магомедсаид Рамазанов республика рәһбәринә имтаһана нечә һазырлашдығыны данышыб: «Бу мәгсәдә чатмағ үчүн чох чалышмышам. Нәтичәнин буна дәјәр олдуғуну баша дүшдүм вә һазырлашмаға давам етдим. 100 бал топлајандан сонра баша дүшдүм ки, истәнилән чәтин иш көрүләр биләр. Бу фикирлә разыјам ки, һәр биримиз өлдә етдијимиз биликләри практикада төтбиг едәрәк республикамызы инкишаф етдирмәлијик».

Мөктәблиләрин инкилис дили үзрә Үмүрсуја Олимпиадасынын галиби Патимат Сәмәдова да өз уғур һекајәсини бөлүшүб: «4-чү синифдән мүхтәлиф фәнләр үзрә олимпиадаларда иштирак едирәм. Кәркин һазырлығ сәјәсиндә мөктәблиләр үчүн Үмүрсуја Олимпиадасынын финал мәрһәләсинин галиби ола билдим». Патимат Сәмәдова кәнчләре вердији дестәјә вә мотивасијаја көрә Серкеј Меликова хусуси төшәккүрүнү билдириб вә өз нөвбәсиндә газандығы зирвәни ашағы салмаҗаҗағына вә јени зирвәләре фәтһ едәчәјинә сөз вериб.

Мөктәблиләрин инкилис дили үзрә Үмүрсуја Олимпиадасынын финал мәрһәләси галибинин ментору Аида Абдуллајева үмидвар олдуғуну билдириб ки, бу күн бу зала топлашан кәнчләрин сәјәсиндә Дағыстан Русиянын апарычы рекионларындан биринә чевриләчәк.

Көрүш фәргләнән шакирдләрин вә онларын менторларынын мұкафатландырма мәрәсимини илә баша чатды. Онларын һәр бири рекион рәһбәринин тәгдим етдији 100 мин рубллуғ сертификата саһиб олдулар.

С. Мирһәмидова

ШӘРАБЧЫЛЫҒ

Ири шәрабчылығ компанијасы дәстәкләнир

ВТБ Дағыстанын ири шәрабчылығ компанијасынын инкишафыны дәстәкләјир.

ВТБ «ДШК» компанијасынын (Дәрбәнд шәрабчылығ компанијасы) групу үчүн 200 милјон рубл мәбләғиндә, о чүмләдән РФ-нин кәнд төсәрүфаты назирлијинин (1528 нөмрәли програмы) үзрә 70 милјон рубл кредит лимити мүәјјән етмишдир. Вәсаитләр мүәссисәнин истәһсалат күчләринин кенишләнмәси үзрә инвестија лајиһәсинин реализә едилмәсинә вә өләчәдә үзүмлүк саһәләринин артырылмасына јөнәлдиләчәкдир. Програма чәрчивәсиндә компанија үзүмлүк саһәләрини 200 һектар кенишләндирилмәсини планлашдырыр. Саһәләрдә дамчы суварма системи гурашдырылмасы үзүмлүкләрин мөһсулдарлығынын хәјли артырылмасына имкан верәчәкдир. Јени үзүмлүкләрин һәр һектарындан 12 тон күнәш мејвәси јығылмасы нәзәрдә тутулмушдур. Бу 2027-чи илдә јығылаҗағ илк мөһсул олаҗадыр. Беләликлә группун үмуми мөһсул саһәләри 1,1 мин һек-

тардан артығ олаҗадыр. Бундан башга мүәссисә вәсаитләрин бир һиссәсини јени аваданлығын алымасына јөнәлдәчәкдир ки, бу да сакит вә көпүкләнән шәраблар бураһылышы күчүнүн илдә 8 милјондан 15 милјон бутулкаја дөк артырмаға имкан верәчәкдир.

Шималы Гафгаз Федерал Даирәсиндә ВТБ-нин мүдири Александр Дыренко вәзијәти белә шәрһ етмишдир: «Бу күн Дағыстан өлкәдә шәрабчылығ мәркәзләриндән биринә чевриләр. Рекионал истәһсалчылар истәһсалат мејданчаларынын инкишафына вә үзүмлүкләрин кенишләндирилмәсинә инвестија гојмаға һазырдыр, надир төбии шәраитләр исә бунун үчүн јахшы мөһсул топламаға имкан верир. Бунунла јанашы идхаләвәзи тренди нәзәрә аларағ һәм республикада ајры-ајры нүмајәндәләр вә өләчәдә бүтүнлүкдә саһәнин артымы

үчүн кифајјәт гәдәр кениш перспективләр ачылыр вә буну дәстәкләмәјә һазырығ».

«Дәрбәнд шәрабчылығ компанијасы» ММЧ-нин баш директору Емил Омаров демишдир: «Истәһсалата биз үзүмүзүн үзүмүнү истифадә едәрәк истәһсалчылармыза бүтүн мәрһәләләрдә, кејфијәтә там нәзарәт вә стабил зәманәт верә биләчәјик. Үзүмлүк саһәләринин кенишләндирилмәси вә истәһсал саһәләринин моделәшдирилмәси базара жүксәк кејфијәтли јерли мөһсул кәндәрилмәсинин артырмаға имкан верәчәкдир ки, бу да Русия пиштәхталарында идхал мөһсуларын өвәз едилмәсинә көмәк көстәрәчәкдир».

Москвада «Дағыстан күнү» кечирилиб

Ијулун 16-да Дағыстанын Русия Федерасијасы Президенти јанында Даими Нүмајәндәлији Москвада «Дағыстан күнү» тәшкил едиб. Кузминки паркынын сәһнәсиндәки концерт програмы тамашычылары милли маһнылар, рәгсләр, халғ чалғы аләтләринин ифасы илә, улдуз гонағлар исә республикада јашајан халғларын мәдәнијәтләринин мүхтәлифлији илә таныш едибләр.

Сәрки-јармаркада Дағыстанын халғ сәнәткарлығы: Унсукул усталарынын мәмулатлары, Кубачи күмүшү, Балхар керамикасы, Табасаран халчалары, милли чораблар, гојун дәрисиндән папағлар, мүхтәлиф дәри мәмулатлары, күпләр, Дағыстан мүәллимләринин китаблары, кечә мәмулатлары, чанталар, һәмчинин милли рәнкләрлә бојанмыш шәрфләр, шаллар тәгдим олунуб. Тәдбирдә иштирак едән гонағлар республиканын милли сәрвәтләриндән бири олан милли мөтбәхәмизлә дә таныш ола билибләр: чуду, урбеч, шәрг ширнијәтләри, дағ отларындан һазырланмыш чај, зоғал лимонады илә Дағыстан плову вә с.

Тематик фото-зоналар вә интерактив платформалар күн әрзиндә ишләјәрәк тамашычыларын зөвгүнү охшајыб. Онлардан бириндә дулусчулуғ емалятханасы олуб, бурада дулусчу сүканы архасында олан уста килдән мәмулатларын нечә һазырландығыны һәм данышыб,

һәм көстәриб, һәмчинин дағ отларындан чај дегустасијасы илә марағлы мәрәсим дә баш тутуб.

Һамыја мөлүмдур ки, күләш Дағыстанын милли идман нөвләриндән биридир. Бунунла өләгәдәр оларағ програма нүмунәви чыхышлары вә мәшг јарышлары, Јунан-Рома вә сәрбәст күләш үзрә онларын тарихи вә инкишафындан бәһс едән уstad дәрсләри дә дахил едилмишдир. Рәссамлығ үзрә уstad дәрсиндә пешәкар рәссамын рәһбәрлији алтында һәр кәс «Дағыстан мөним вәтәнимдир» рәсм әсәриндә өзүнү сынаја билиб, өз әлләри илә сувенир һазырламағ истәјәнләр үчүн исә уstad дәрси «сиккә зәрби» кечирилиб.

Тәдбир саат 12:00-дан 20:00-а гәдәр пајтахтын өн бөјүк паркларындан бири олан, һәррәтаимиз төбиәти вә инкишаф етмиш инфраструктуру бирләшдирән Кузминка-Лублино Музеј-Горуғу әразисинин мәркәзи сәһнәсиндә кечирилиб.

Һазырлады: С. Мирһәмидова

ИГТИСАДИЈАТ

Бизнес үзәриндә тәзигин азалдылмасы заманын төләбидир

Өлкәмиздә истәһсалын зәиф инкишаф етмәсинин әсас сәбәбләриндән бири, шүбһәсиз ки, өзал бизнеснә һәддиндән артығ тәзиг олунмасыдыр. Нәтичәдә палтар, ајағгабы, һәтда мејвә-тәрәвәз кими хырда шејләри белә идхал етмәјә мәчбуруғ.

Саһибкарларга гаршы сон илләрдә күчләнән чинајәт тәзигинин артмасы онлары горхуја салыр, инвестијаларынын гаршысыны алыр. Русияда бизнәслә мәшгул олмағ һәмишә һүгүг-мүһафизә органлары тәрәфиндән тәгиб rischi илә өләгәләндирилир, демәк олар ки, һәмишә фырылдагычылығ вә ја сәләһијәтдән суи-истифадә илә чәлб едилә билән һәр һансы бир әмәлијәт төһлүкәсизлик гүввәләринин бахыш саһәсинә дүшә биләр.

Бизнес мәмурларын ганусузлуғуну, мөһкәмә системинин төкмил олмадығыны әсас проблемләр адландырыр. Саһибкарлар да төһлүкәсизлик гүввәләринин тәзигиндән шикајәтләнирләр. Бунлар ганусуз јохламалар вә ја истинтаг һәрәкәтләридир.

Саһибкарлыға гаршы бу ганусуз тәзигләр о гәдәр көз габағындадыр ки, дөвләт

сәвијәсиндә һәр чүр саһибкарлығ јохламаларына гадаға елан етмәк лазым иди.

Табасаран рајонунда да иш адамларынын мүхтәлиф дөвләт структурлары тәрәфиндән һәддиндән артығ «гәјјүмлуғ»дан горунмасы истигамәтиндә хәјли ишләр көрүлүб. Бунун һәгигәтән белә олуб- олмадығыны өјрәнмәк үчүн Зил кәндиндән нашы иш адамы Әһмәд Султанова мүраҗиәт етдим.

Әһмәдин сөзләринә көрә, һәгигәтән дә өввәлки кими тәзиг јохдур ки, бу да она диггәтини бизнес ишләринә јөнәлтмәјә имкан верир. «Даһа аз јохлама, даһа аз әсәб»-дејир Әһмәд. Бу, хусусилә башланғыч бизнес үчүн чох ваҗибдир. Үмид едәк ки, белә јохламалар бундан сонра да зәифләјәчәк вә бизнес дирчәләчәк.

Һазырлады: Г.Әмәрәв Русчадан чевирәни: С. Мирһәмидова

СОБРАНИЕ ДЕПУТАТОВ СЕЛЬСКОГО ПОСЕЛЕНИЯ «СЕЛЬСОВЕТ ПЕРВОМАЙСКИЙ» ШЕСТОГО СОЗЫВА

РЕШЕНИЕ

от 30 мая 2022 года № 10/22

О порядке осуществления муниципального контроля в сфере благоустройства территории муниципального образования «сельсовет Первомайский» Дербентского района Республики Дагестан

Статья 1

Настоящее решение Собрания депутатов сельского поселения «сельсовет Первомайский» (далее – Собрание депутатов) «О порядке осуществления муниципального контроля в сфере благоустройства территории муниципального образования «сельсовет Первомайский» Дербентского района Республики Дагестан» (далее – настоящее решение) принято в соответствии с пунктом 19 части 1 статьи 14 Федерального закона от 6 октября 2003 года № 131-ФЗ «Об общих принципах организации местного самоуправления в Российской Федерации» (далее – Федеральный закон от 6 октября 2003 года № 131-ФЗ), пунктом 9 части 1 статьи 6 Устава муниципального образования «сельсовет Первомайский» Дербентского района Республики Дагестан (далее – Устав) и в целях реализации полномочий по осуществлению муниципального контроля в сфере благоустройства территории муниципального образования «сельсовет Первомайский» Дербентского района Республики Дагестан (далее также – муниципальный контроль).

Статья 2

1. Настоящим решением утверждается Положение о порядке осуществления муниципального контроля в сфере благоустройства территории муниципального образования «сельсовет Первомайский» Дербентского района Республики Дагестан (далее – Положение) в редакции, согласно приложению к настоящему решению.

2. До определения Собранием депутатов постоянно действующих органов, наделенных полномочиями по осуществлению муниципального контроля, обязанности по реализации функций контрольного органа, уполномоченного на принятие решений по муниципальному контролю, возлагаются на исполнительно-распорядительный

орган местного самоуправления муниципального образования «сельсовет Первомайский» Дербентского района Республики Дагестан – администрацию сельского поселения «сельсовет Первомайский».

Статья 3

1. Настоящее решение и Положение подлежат размещению на официальном сайте Собрания депутатов в информационно-телекоммуникационной сети «Интернет» (www.1-maysk.ru, далее – официальный сайт). Настоящее решение одновременно со ссылкой на сведения о размещении Положения на официальном сайте подлежит также официальному опубликованию в печатных средствах массовой информации.

2. Настоящее решение и Положение вступают в силу в соответствии с порядком вступления в силу муниципальных правовых актов, установленным частью 4 статьи 49 Устава, с учетом условий вступления в силу муниципальных правовых актов, установленных статьями 47 Федерального закона от 6 октября 2003 года № 131-ФЗ.

Статья 4

Контроль за исполнением настоящего решения возлагается на Председателя Собрания депутатов.

Председатель Собрания депутатов
О.А. КУРБАНОВ

(ПОЯСНЕНИЯ: Положение о порядке осуществления муниципального контроля в сфере благоустройства территории муниципального образования «сельсовет Первомайский» Дербентского района Республики Дагестан размещено в разделе главного меню «Правовые акты» (подраздел «Муниципальные нормативные правовые акты») официального сайта Собрания депутатов сельского поселения «сельсовет Первомайский» – www.1-maysk.ru)

РЕШЕНИЕ

от 16 июля 2022 года № 11/23

О принятии проекта Правил благоустройства территории муниципального образования «сельсовет Первомайский» Дербентского района Республики Дагестан и назначении по нему публичных слушаний

Статья 1. Общие положения

1. Настоящее решение Собрания депутатов сельского поселения «сельсовет Первомайский» (далее – Собрание депутатов) «О принятии проекта Правил благоустройства территории муниципального образования «сельсовет Первомайский» Дербентского района Республики Дагестан и назначении по нему публичных слушаний» (далее – настоящее решение) принято в целях установления единых норм и требований при проектировании, строительстве, создании, эксплуатации и содержании объектов благоустройства на территории муниципального образования «сельсовет Первомайский» Дербентского района Республики Дагестан.

2. Настоящее решение принято в соответствии с частью 6 статьи 25, частью 5 статьи 19 и частью 1 статьи 47 Устава муниципального образования «сельсовет Первомайский» Дербентского района Республики Дагестан (далее – Устав), частью 5 статьи 28 Федерального закона от 6 октября 2003 года № 131-ФЗ «Об общих принципах организации местного самоуправления в Российской Федерации» (далее – Федеральный закон от 6 октября 2003 года № 131-ФЗ).

3. Настоящим решением принимается и выносится для обсуждения на публичных слушаниях проект Правил благоустройства территории муниципального образования «сельсовет Первомайский» Дербентского района Республики Дагестан (далее – проект Правил) в редакции, согласно приложению 1 к настоящему решению.

Статья 2. Места обнародования настоящего решения

Для обнародования настоящего решения, проекта Правил и документов, указанных в части 3 статьи 3 настоящего решения, установить следующие места:

1) здание и помещения Собрания депутатов и Администрации сельского поселения

«сельсовет Первомайский»,

2) здание и помещения Муниципального унитарного предприятия «Агрофирма Каспий»,

3) здания и помещения фельдшерско-акушерского и медицинских пунктов сел Имени Мичурина, Юный Пахарь и Рыбзавод-51,

4) здание и помещения Муниципального бюджетного общеобразовательного учреждения «Мичуринская средняя общеобразовательная школа»,

5) здание и помещения Муниципального казенного учреждения культуры «Сельский клуб села Мичурино»,

6) здания торговых магазинов в селах Имени Мичурина, Юный Пахарь, Андреевка и Рыбзавод-51.

Статья 3. Назначение публичных слушаний

1. Назначить публичные слушания и общественные обсуждения по проекту Правил (далее – публичные слушания).

Утвердить порядок проведения публичных слушаний, согласно приложению 2 к настоящему решению.

2. Назначить следующие время и место проведения публичных слушаний: 15 часов 00 минут 17 августа 2022 года, Дербентский район, с. Имени Мичурина, ул. Центральная, 53 (второй этаж), помещения Собрания депутатов.

3. Протокол и результаты публичных слушаний в срок с 17 по 20 августа 2022 года подлежат официальному опубликованию в печатных средствах массовой информации, размещению на официальном сайте и обнародованию путем вывешивания на информационных стендах в местах, указанных в статье 2 настоящего решения.

Статья 4. Комиссия по проведению публичных слушаний

1. Для организации подготовки к публичным слушаниям и приему предложений граждан по проекту Правил создать

комиссию Собрания депутатов по проведению публичных слушаний (далее – комиссия) в следующем составе:

председатель комиссии – Курбанов Осман Акифович (Председатель Собрания депутатов);

члены комиссии – Гусейнов Гусейн Гаджиалиевич (депутат Собрания депутатов), Зиявдинов Надир Садинович (депутат Собрания депутатов).

2. Назначить следующие срок, место и время приема комиссией предложений граждан в письменном виде по проекту решения: с 17 июля по 17 августа 2022 года, Дербентский район, село Имени Мичурина, улица Центральная, дом 53 (второй этаж), помещения Собрания депутатов, ежедневно с 9 часов 30 минут до 15 часов 00 минут.

Статья 5. Проведение заседания Собрания депутатов по вопросу обсуждения результатов публичных слушаний

Провести 20 августа 2022 года заседание Собрания депутатов по вопросу учета предложений граждан и обсуждения результатов проведенных публичных слушаний и принятия решения Собрания депутатов с учетом мнения населения.

Статья 6. Официальное опубликование (обнародование) настоящего решения

1. Тексты настоящего решения и проекта Правил в срок с 18 июля по 19 августа 2022 года подлежат официальному опубликованию путем размещения на официальном сайте органов местного самоуправления муниципального образования «сельсовет Первомайский» в информационно-телекоммуникационной сети «Интернет» (www.1-maysk.ru, далее – официальный сайт) и обнародованию путем вывешивания в общественных местах, на зданиях и в помещениях органов местного самоуправления, учреждений и организаций, на зданиях социальной инфраструктуры.

РЕШЕНИЕ

от 16 июля 2022 года № 11/24

О территориальном общественном самоуправлении в муниципальном образовании «сельсовет Первомайский» Дербентского района Республики Дагестан

Статья 1

1. Настоящее решение Собрания депутатов сельского поселения «сельсовет Первомайский» (далее – Собрание депутатов) «О территориальном общественном самоуправлении в муниципальном образовании «сельсовет Первомайский» Дербентского района Республики Дагестан» (далее – настоящее решение) принято с целью установления порядка организации и осуществления территориального общественного самоуправления в муниципальном образовании «сельсовет Первомайский» Дербентского района Республики Дагестан как одной из правовых форм участия населения муниципального образования «сельсовет Первомайский» Дербентского района Республики Дагестан в осуществлении местного самоуправления.

2. Настоящее решение принято в соответствии с частью 6 статьи 25 и абзацем вторым части 2 статьи 18 Устава муниципального образования «сельсовет Первомайский» Дербентского района Республики Дагестан (далее – Устав), частью 11 статьи 27 Федерального закона от 6 октября 2003 года № 131-ФЗ «Об общих принципах организации местного самоуправления в Российской Федерации» (далее – Федеральный закон от 6 октября 2003 года № 131-ФЗ).

Статья 2

Настоящим решением утверждается Положение о территориальном общественном самоуправлении в муниципальном образовании «сельсовет Первомайский» Дербентского района Республики Дагестан (далее – Положение) в редакции, согласно приложению к настоящему решению.

РЕШЕНИЕ

от 16 июля 2022 года № 11/27

О принятии проекта решения Собрания депутатов сельского поселения «сельсовет Первомайский» «О внесении изменений в Устав муниципального образования «сельсовет Первомайский» Дербентского района Республики Дагестан» и назначении по нему публичных слушаний

Статья 1. Общие положения

1. Настоящее решение Собрания депутатов сельского поселения «сельсовет Первомайский» (далее – Собрание депутатов) «О принятии проекта решения Собрания депутатов сельского поселения «сельсовет Первомайский» «О внесении изменений в

2. Настоящее решение одновременно со ссылкой о размещении проекта Правил на официальном сайте подлежит официальному опубликованию в печатных средствах массовой информации.

Статья 7. Вступление в силу настоящего решения

Настоящее решение вступает в силу в соответствии с порядком вступления в силу муниципальных правовых актов, установленным частью 4 статьи 49 Устава и с учетом условий вступления в силу муниципальных правовых актов, установленных статьями 47 Федерального закона от 6 октября 2003 года № 131-ФЗ.

Статья 8. Заключительные положения

1. Контроль за исполнением настоящего решения возлагается на Председателя Собрания депутатов.

2. Обнародование настоящего решения и проекта Правил, протокола и результатов публичных слушаний в местах, указанных в статье 2 настоящего решения, поручается Главе сельского поселения «сельсовет Первомайский».

Председатель Собрания депутатов
О.А. КУРБАНОВ

(ПОЯСНЕНИЯ: проект Правил благоустройства территории муниципального образования «сельсовет Первомайский» Дербентского района Республики Дагестан и Порядок проведения публичных слушаний и общественных обсуждений по проекту Правил благоустройства территории муниципального образования «сельсовет Первомайский» Дербентского района Республики Дагестан размещены на главной странице, а также в разделе главного меню «Информация» (подраздел «Проекты правовых актов») официального сайта Собрания депутатов сельского поселения «сельсовет Первомайский» – www.1-maysk.ru)

нию.

Статья 3

1. Настоящее решение и Положение подлежат размещению на официальном сайте Собрания депутатов в информационно-телекоммуникационной сети «Интернет» (www.1-maysk.ru, далее – официальный сайт).

2. Настоящее решение одновременно со ссылкой на сведения о размещении Положения на официальном сайте подлежит также официальному опубликованию в печатных средствах массовой информации.

3. Настоящее решение и Положение вступают в силу в соответствии с порядком вступления в силу муниципальных правовых актов, установленным частью 4 статьи 49 Устава, с учетом условий вступления в силу муниципальных правовых актов, установленных статьями 47 Федерального закона от 6 октября 2003 года № 131-ФЗ.

Статья 4

Контроль за исполнением настоящего решения возлагается на Председателя Собрания депутатов.

Председатель Собрания депутатов
О.А. КУРБАНОВ

(ПОЯСНЕНИЯ: Положение о территориальном общественном самоуправлении в муниципальном образовании «сельсовет Первомайский» Дербентского района Республики Дагестан размещено на в разделе главного меню «Правовые акты» (подраздел «Муниципальные нормативные правовые акты») официального сайта Собрания депутатов сельского поселения «сельсовет Первомайский» – www.1-maysk.ru)

Устав муниципального образования «сельсовет Первомайский» Дербентского района Республики Дагестан» и назначении по нему публичных слушаний» (далее – настоящее решение) принято в целях актуализации текста и приведения Устава муниципального образования «сельсовет Первомайский»

Дербентского района Республики Дагестан (далее – Устав) в соответствии с действующим законодательством Российской Федерации.

2. Настоящее решение принято в соответствии с частями 3, 4 и 5 статьи 44 Федерального закона от 6 октября 2003 года № 131-ФЗ «Об общих принципах организации местного самоуправления в Российской Федерации» (далее – Федеральный закон от 6 октября 2003 года № 131-ФЗ), частью 2 статьи 19, пунктом 1 части 1 статьи 27 и с учетом требований пункта 1 части 3 статьи 19, частей 2 и 3 статьи 46 Устава.

3. Настоящим решением принимается и выносится для обсуждения на публичных слушаниях проект решения Собрания депутатов сельского поселения «сельсовет Первомайский» «О внесении изменений в Устав муниципального образования «сельсовет Первомайский» Дербентского района Республики Дагестан» (далее – проект решения) в редакции, согласно приложению 1 к настоящему решению.

Статья 2. Места обнародования настоящего решения

Для обнародования настоящего решения, проекта решения и документов, указанных в части 3 статьи 3 настоящего решения, установить следующие места:

1) здание и помещения Собрания депутатов и Администрации сельского поселения «сельсовет Первомайский»;

2) здание и помещения Муниципального унитарного предприятия «Агрофирма Каспий»;

3) здания и помещения фельдшерско-акушерского и медицинских пунктов сел Имени Мичурина, Юный Пахарь и Рыбзавод-51;

4) здание и помещения Муниципального бюджетного общеобразовательного учреждения «Мичуринская средняя общеобразовательная школа»;

5) здание и помещения Муниципального казенного учреждения культуры «Сельский клуб села Мичурино»;

6) здания торговых магазинов в селах Имени Мичурина, Юный Пахарь, Андреевка и Рыбзавод-51.

Статья 3. Назначение публичных слушаний

1. Назначить публичные слушания и общественные обсуждения по проекту решения (далее – публичные слушания).

Утвердить порядок проведения публичных слушаний, согласно приложению 2 к настоящему решению.

2. Назначить следующие время и место проведения публичных слушаний: 15 часов 00 минут 18 августа 2022 года, Дербентский район, с. Имени Мичурина, ул. Центральная, 53 (второй этаж), помещения Собрания депутатов.

3. Протокол и результаты публичных слушаний в срок с 18 по 20 августа 2022 года подлежат официальному опубликованию в печатных средствах массовой информации, размещению на официальном сайте и обнародованию путем вывешивания на информационных стендах в местах, указанных в статье 2 настоящего решения.

Статья 4. Комиссия по проведению публичных слушаний

1. Для организации подготовки к публичным слушаниям и приему предложений граждан по проекту решения создать комиссию Собрания депутатов по проведению публичных слушаний (далее – комиссия) в следующем составе:

председатель комиссии – Курбанов Осман Акифович (Председатель Собрания де-

путатов);

члены комиссии – Гусейнов Гусейн Гаджиалиевич (депутат Собрания депутатов), Шахбанова Хамиса Зулпугаровна (депутат Собрания депутатов).

2. Назначить следующие срок, место и время приема комиссией предложений граждан в письменном виде по проекту решения: с 17 июля по 18 августа 2022 года, Дербентский район, село Имени Мичурина, улица Центральная, дом 53 (второй этаж), помещения Собрания депутатов, ежедневно с 9 часов 30 минут до 15 часов 00 минут.

Статья 5. Проведение заседания Собрания депутатов по вопросу обсуждения результатов публичных слушаний

Провести 20 августа 2022 года заседание Собрания депутатов по вопросу учета предложений граждан и обсуждения результатов проведенных публичных слушаний и принятия решения Собрания депутатов с учетом мнения населения.

Статья 6. Официальное опубликование (обнародование) настоящего решения

1. Тексты настоящего решения и проекта решения в срок с 18 июля по 19 августа 2022 года подлежат официальному опубликованию путем размещения на официальном сайте органов местного самоуправления муниципального образования «сельсовет Первомайский» в информационно-телекоммуникационной сети «Интернет» (www.1-maysk.ru, далее – официальный сайт) и обнародованию путем вывешивания в общественных местах, на зданиях и в помещениях органов местного самоуправления, учреждений и организаций, на зданиях социальной инфраструктуры.

2. Настоящее решение одновременно со ссылкой о размещении проекта решения на официальном сайте подлежит официальному опубликованию в печатных средствах массовой информации.

Статья 7. Вступление в силу настоящего решения

Настоящее решение вступает в силу в соответствии с порядком вступления в силу муниципальных правовых актов, установленным частью 4 статьи 49 Устава и с учетом условий вступления в силу муниципальных правовых актов, установленных статьей 47 Федерального закона от 6 октября 2003 года № 131-ФЗ.

Статья 8. Заключительные положения

1. Контроль за исполнением настоящего решения возлагается на Председателя Собрания депутатов.

2. Обнародование настоящего решения и проекта решения, протокола и результатов публичных слушаний в местах, указанных в статье 2 настоящего решения, поручается Главе сельского поселения «сельсовет Первомайский».

Председатель Собрания депутатов О.А. КУРБАНОВ

(ПОЯСНЕНИЯ: проект решения Собрания депутатов сельского поселения «сельсовет Первомайский» «О внесении изменений в Устав муниципального образования «сельсовет Первомайский» Дербентского района Республики Дагестан») и Порядок проведения публичных слушаний и общественных обсуждений по указанному проекту решения размещены на главной странице, а также в разделе главного меню «Информация» (подраздел «Проекты правовых актов») официального сайта Собрания депутатов сельского поселения «сельсовет Первомайский» – www.1-maysk.ru)

«Кениум» ағыл мәркәзи

Ушагларла истәр евдә, истәр мәктәбдә кәрәк тәһсилләри илә мәшғул олунсун. Мәктәб тәһсил оҗағыдыр, орада мүтләгдир ки, ушаглар дәрслә мәшғул олмалыдыр. Амма әслиндә, ушаглар тәтил заманы да вахташыры дәрсләри илә марагланмалыдыр. Буну да, кәрәкдир ки, онларда тәһсилә мараг оҗадараг севки илә бачарасан. Ушагларын җә тәтили дүшәркәләриндә дә буну етмәк олар. Ушагларла тәһсили севдирмәк ән бөјүк һүнәрдир.

Белә җә тәтили дүшәркәләриндән бири дә, Дәрбәнддә фәалијәт кәстәрән «Даһи-ағыл» (Кениум) дүшәркәсидир. Ијулун 14-дә Дәрбәнд шәһәри «Кениум» ушагларын инкишаф мәркәзиндә җә тәтилиндә истираһәт едән дүшәркәнин шакирдләри арасында «Мәним Дағыстным» адлы шеир мүсабигәси кечирилмишдир. Тәдбир боју ушагларын һәм Дағыстан шаирләринин, һәм дә өзләринин мүәллифи олдуғу шеирләрлә чыхышлары нүмајиш етдирилди. Бу тәдбир бөјүкләр вә ушаглар арасында җарадычы, поетик мүһитә кечид олараг билаваситә, әсл вәтән севкиси иди. Бурада онлар вәтән һагында шеирләр охумагла јанашы, һәм дә рөгс вә мусиги аләтләриндә ифа да едирдиләр. Мүсабигә чох кәзәл- һәм шән,

хыш етдиләр.

Зәјнәб Дәрбәндли, ушагларла театрын нечә бир вачиб мәдәнијәт оҗағы олдуғуну изаһ етди: «Һәр бир халг өз мәдәнијәти илә халг олараг танынын. Мәдәнијәт оҗағы олмајан халгы, һеч јердә халг олараг танымырлар. Биз Дағыстанда јашајан халгларын да өз театрларымыз вар. Азәрбајҗан, Ләзки, Табасаран театрлары. Бу театрлар бурада јашајан халгларын ән гүмәтли мәдәнијәт оҗағларыдыр. Бизим театр тамашаларла јанашы, ушаглар үчүн дә чүрбәчүр мараглы нағыллар һазырлајыр. Јәни һәм ушаглар, һәм бөјүкләр бу театрлары зијарәт етмәлидир. Вахташыры театрларла кәлин, јахындан марагланын ки, мәдәнијәт, инчәсәнәт һагында дүшүнчәниз артсын.

һәм дә ушагларын бир-биринә мөһрибан даврашышы илә битди. Мүнсифләр һәјәти мүсабигәни музакирә едәркән, дүшәркәнин мүәллими Зәрема Кәбирова Абдуллајева, ушагларла китаблар үчүн қағыздан үз габығы һазырламағы ејрәдирди. Ушагларла китабла нечә диггәтли олмағы, ону нечә горумаг лазым олдуғуну, китабын инсан һәјәтынын мүкәммәлләшмәсиндә нечә бир вачиб ролу олдуғуну нүмајиш етдирилди.

Тәдбирдә мүнсифләр һәјәти: Дәрбәнд шәһәр «Һәрби-Гүрүр» музејинин ишчиси Күлпәри Шабановна Мирзәбалајева, «Асса» радиосунун апарычы редактору Әли Мәһәммәдов вә Русија, Азәрбајҗан Јазычылар Бирлијинин, Түркијә «ИЛЕССАМ»ын үзвү, нәғмәкар шаирә, мүғәнни, Азәрбајҗан Дөвләт Драм Театрынын актрисасы Зәјнәб Дәрбәндли иди. Мүнсифләр музакирәдән сонра өз фикирләри вә мәсләһәтләри илә дә чы-

Дәрбәнддә бизим доғма Азәрбајҗан дилиндә ики оҗағымыз вар- бири театр, бири дә «Дәрбәнд» республика гәзәтидир. Бу исә бизим үчүн бир халг олараг, чох вачиб вә өнәмлидир. Гәзәтә абунә олмаг, редаксијаја кәлиб онун иши илә јахындан таныш олмаг чох вачибдир. һәр ики мөканда, сиз кәчләри кәзләјирик»-дејә, З. Дәрбәндли вурғулајыб.

Күлпәри Мирзәбалајева: «Әзиз ушаглар, бизим Дәрбәндимиз чох варлы-дөвләтли бир шәһәрдир. Онун театрлары, гәзәтләри олдуғу кими, кәлиб көрмәли музејләри дә вар, мәним чалышдығым «Һәрби-Гүрүр» музејиндә һәм Дағыстанымызын, һәм дә Русијанын гәһрәманларынын шәкилләри вә онлар һагында мөлүмәтлар вар, кәлин, көрүн вә өз тарихимизи, кечмишимизи ејрәнин. Гапыларымыз һәр заман үзүнүзә ачығдыр»-дејә вурғулады.

Әли Мәһәммәдов: «Бизим радиода, һәм шаирләр, һәм мәдәнијәт адамлары чыхыш едирләр. Мән бүкүн бурада өз шеирләри илә чыхыш едән ушаглары көрүб чох севиндим. Онлары радио-музда, өз шеирләрини сәсләндирмәк үчүн дәвәт етмәк истәрдим. Бујуруб кәлә биләрләрсиниз»-дејә өз чыхышында билдириб.

Мәркәзин директору Татјана Викторовна Шаһова, өз чыхышында мүнсифләрә, орада чалышан мүәллимләрә, һәм дә бу мүсабигәдә севә-севә иштирак едән ушагларла тәшәккүр етди. Зәрема мүәллиме вә мәркәзин мәсләһәтчиси Нәркиз Фәјзуллајева һүсәјнова да, ушагларла, онларын марагларыны ејрәнәрәк чалышмағын мараглы олдуғуну вурғуладылар.

Һәр бир мәктәб, ушаг бағчасы, һәт-да аилә үзвләри илк өнчә ушағын марағыны ејрәнмәлидир. Ушагла дост олмағы бачармалыдыр. Белә тәдбирләрин тез-тез олмасы, мүсабигәләрин вахташыры кечирилмәси һәм ушаглар үчүн, һәм дә онларын кәләји үчүн вачибдир. «Кениум» ушагларын инкишаф мәркәзинә кәләчәк ишләриндә уғурлар, мүвәффәқијәтләр вә ушагларла чалышанларла сәбр арзулајырыг.

М. Сејидов

М. Сејидов

СӘНИЈӘ

Инсан һәјәтынын хиласкарлары

Дүңја о гәдәр дәјишиб ки, онун нә заман сојур, нә заман исти олачағыны белә билмирик. Јајы, гәрибә, ғышы мараглы, пајызы бир аләм, баһары бир башга дүңја. һәрәнин өз абу-һавасы вар. бу әввәлләр белә иди. Адамлар ғышда нечә, јајда нечә кејинмәли олдуғларыны дөгиг билдирдиләр. Чүнки ғыш өз гары илә, јај өз күллү-чичәкли истиси илә кечирди. Инди һаванын нә заман дәјишәчәјини белә билмирик, евдән чыхаркән ахшама кими һаванын нечә чүрә дәјишәчәјини белә үмид едә билмирик. Үч күн гајнар исти, үч күн лејсан жағыш вә ја күләк. Күләјин дә өз өзәлликләри вар. Бүтүн бу һава дәјишкәнлији, инсанларын сағламлығыны тәһлүкә алтына гојур. Кими һеч билмәдән пневмонија, кими боғаз агрысы, кими грипп нә билим нә.

Хәстәликләр дә әввәлки кими дејил, онлар да бир башга чүрә олдулар, инсан-

лар дурдуғу јердә һушуну итирир. Белә һалда исә инсанларын тәк үмид јери һәкимләрдир. һәкимин дә јанына кедәркән үмид едәрәк, инанараг кетмәлисән ки, онун мүәличәсинин фајдасыны көрәсән. Бу јахынларда белә бир һадисәнин шаһиди олдум. бир кәнч ханым, нәфәс чатышмамазлығында әзијәт чәкмәјә башламашыды. Өзү дә, лап анидән. Евдә отурдуғу јердә, бирдән нәфәси ағырлашыб јерә јыхылыб, һамы онун үрејиндә проәлем олдуғуну зәнн едиб. Амма елә олмады, һәкимә кетди, һәким ону јох-ладыгдан сонра, пневмонија олдуғуну ашкарлады. Вә о кәнч ханыма мүәличә јазды. Ханым мүәличәни едән кими дә өзүнә кәлди.

Буну јазмагда мәгсәдим, өзүнүзү го-рујун, бир аз өзүнүзү пис һисс едән кими дәрһал һәкимләрә мүрачидәт едән де-мәјимдир. һавалар гәрибә олдуғу кими,

хәстәликләр дә гәрибәдир. Инсан хәстә олдуғуну билмәјиб, амма бирдән һалы пиләшәндә ашкар едилиб ки, бу инсан пневмонијадыр. Оду ки, өзүнүзү го-рујун ки, хәстәлијин дәрин фәсадлары илә үз-үзә галмајасанынз. Бизим һәким-ләримиз вахтында мүрачидәт едән һәр кәсә, лазымы мүәличәни едирләр. Ән әсасы, һәр шејин өз вахтында.

Бәзән һәкимләрин күләр үзүндән хәстә сағалыр, бәзән исә онларын дәр-маны да көмәк етмир. Инсанлар һәким-ләри өз хиласкарлары кими көрүрләр, амма бәзән дә әксини дүшүнүрләр. Бизим инсанлары өз күләр үзү, ширин сөзү илә мүәличә едән һәкимләримиз вар, аллаһ бүтүн инсанларла чан сағлығы версин. Аллаһ кимсәни һәкимә мөһтач етмәсин, Амин. Чүнки бәзән, һәр шеј һава кими дәјишир.

КЭНД ТЭСЭРРҮФАТЫ

Бунакск районунда рекорд тахыл мөһсулдарлыгы өлдө едилиб

Дагыстан Һөкүмәтинин мэтбуат хидмәти хәбәр верир ки, өтән һәфтә Дагыстан Республикасы Һөкүмәти сәдринин муавини Нәриман Абдулмуталибов вә Дагыстан Республикасынын Кәнд Тәсәррүфаты вә Әрзаг назири Мухтарбий Аджиков Бунакск районунда олублар.

Нижне Казанише кәндиндә онлар гышлыг тахылларын бичини илә таныш олублар.

Гејд едек ки, Бунакск районунда пажызлыг әкинләр үчүн 3,6 мин гектар саһә әжрылыб ки, бунун да 30 %-ә јахыны артыг бичилиб.

«Һачымурзајев» коллектив фермер тәсәррүфатында 400 гектар пажызлыг зөмиләр әкилир, һәр гектардан 60 сентнер гәдәр тахыл алыныр.

Н. Абдулмуталибов бу кәстәричиләри тәғдирәләјиг адландырыб: «Нәзәрә алсаг ки, фермерләр јағышлы торпагларда ишләјирләр, бу доғрудан да тәғдирәләјиг кәстәричидир»-гејд едиб.

М. Аджиковун сөзләринә кәрә, «Һачымурзајев» коллектив фермер тәсәррүфатында белә жүксәк мөһсулдарлыга кәнд тәсәррүфаты технолокијаларына риәјәт едилмәси, еләчә дә әкинчилијә елми јанашма сәјәсиндә, һәмчинин Ставропол дијарынын тәчрүбәси Дагыстан шәраитиндә нәзәрә алынмагла тәтбиг едиләрәк наил олунмушдур.

Ардынча о да гејд олунду ки, кәлән һәфтә Бунакск районунда сәнајенин проблемләри илә бағлы назирлик вә идарәләрин иштиракы илә мараглы кәрүшүн кечирилмәси планлашдырылыр.

БИЗ ВӘТӘНӘ САДИГИГ

Русиянын марагларыны горујаркән

Һәр бир вәтәндашын Вәтән гаршысында мүгәддәс борчу өз өлкәсинин марагларыны мүдафиә етмәкдир, хүсусән дә дүшмәнләр онун суверенлијинә гәсд едиб, чәмијјәтини парчаламаға чәһд едәрләрсә. Бу күн Украјнада кәнчләримиз гејрәтли оғулларымыз өз өлкәләринин марагларыны горумаг үчүн бу миссияны јеринә јетириләр.

риздә бизим инсанлар итки верирләр, чохла јаралы әскәрләримиз вар.

Бир ајдан чохдур ки, чавуш (сержант) Руслан Мәһәмәдович Һәшимов да ағыр јараланмышды. Украјнада хүсуси һәрби әмәлијјат башлајан кими о, украјналы милләтчиләрин бир чох тоғушмаларында иштирак едиб, әскәр јолдашлары илә чийн — чийнә вурушуб, даим низам-интизам вә орду интизамына риәјәт едиб. Руслан мәним шакирдим олуб, мәктәбдә һәмишә нүмунәви, верилән тапшырыгы лазымы кими ичра етмәји бачаран бир кәнч олуб. О ушаглыгдан ишләмәјә алышыб, чәтинликләрин өһдәсиндән кәлмәји јахшы бачарыр, физики чәһәтдән сағламдыр. Мәктәбдә јахшы охујурду, чалышган шакирд кими һаһымызын јаддашында елә галыб.

Руслан јараландыгдан сонра Москваја кәндәрилиб вә һал- һазырда мүаличәси елә орада да давам етдирилир. Гәзетимизин коллективи адындан она тәзликлә сағалыб ајаға галхмасыны вә Вәтәнә хидмәтиндә бундан сонра да даһа бөјүк уғурлар өлдә етмәсини арзулајырыг.

Г.Өмәров

Украјнада хүсуси һәрби әмәлијјат башлајандан бәри бизә дүшмән кәсилән дәвләтләрин даирәси даһа габарыг шәкилдә өзүнү кәстәрди. Анти-Русия коалисиясына гошулмаға мөчбур олан өлкәләр вар. Амма кечтәз онларын һаһысы баша дүшәчәк ки, анти-Русия мөвгеләриндән јалныз удузурлар. Амма һәлә ки, бизи блокламагда давам едирләр, бизә санксијалар елан едирләр.

Русиянын да, өз нөвбәсиндә, Украјнанын денасификасиясы вә демократикләшмәсинин сечилмиш јолундан имтина етмәк һүгүгу јохдур.

Чох тәәссүф ки, Украјна милләтчиләринә гаршы мұба-

РЕСПУБЛИКА ҺӨКҮМӘТИНДӘ

Үч ири инвестлајиһәјә приоритет статусу

Рекионда инвестисия лајиһәләри реализә едән инвесторлара дәвләт дәстәји верилмәсинә мүсабигәләрин кечирилмәси үзрә республика комисиясынын јығынчагы ДР Һөкүмәти Сәдри Абдулмуслим Абдулмуслимовун рәһбәрлији алтында ијулун 19-да кечирилмишдир.

Хүсусән үч: лајиһә «Дәрбәнд шәрабчылыг компанијасынын тикинти-си» (тәшәббускары «Дәрбәнд шәрабчылыг компанијасы» ММЧ-си); «Интенсив бағларын инкишафы (алма, фындыг) вә Дагыстан Республикасында мејвә амбарынын јарадылмасы» «Полоса» ММЧ-си; «Каспийск сәнајә тикинти комплексинин јарадылмасы» («Капитал Инвест-Пром») приоритет инвестисия лајиһәси статусу верилмәсинин мөгсәдәујунлуғу мөсәләләринә бахылмышдыр. Абдулмуслим Абдулмуслимовун мөлүматына кәрә «Капитал Инвест-Пром» вә «Полоса» ММЧ —нин инвестисия лајиһәләринә үзрә инфраструктур дәстәјинин алымасы үчүн игтисадијат назирлијинә сифаришләр верилмишдир.

«Ганунверичилијин тәләбләринә мүвафиг олараг приоритет инвестисия лајиһәләри Сияһысына дахил едилмиш социал вә игтисади сәмәрәси олан инвестисия лајиһәләринә верки күзәштләри верилчәкдир. Республика кәстәричиләрин јеринә јетирилмәсә үзрә өзүнә өһдәлик алан сакһибкарларла кәмәк етмәјә һазырдыр» дејә Дагыстанын баш назири билдирмишдир.

ДР-ин сакһибкарлыг вә инвестисиялар үзрә Ақентлијинин рәһбәри Артјом Хрјукин вә лајиһәләрин тәшәббускарлары лајиһәләр һаггында даһа әтрафлы данышмышлар.

Артјом Хрјукин дедијинә кәрә әкәр јухарда кәстәрилән лајиһәләр приоритет статусу аларса мүлкијәт веркисиндән азад едилчәк, һәмчинин дә онлар үчүн кәлирә верки тарифи 4 фаиз ашаға ендирилчәкдир.

«Инвесторлара верки күзәштләри инвестисия лајиһәсинин хәрчләри өдәнилмәси мүддәтиндә верилир, амма лајиһәнин малијјәләшдирилмәсинин башланмасындан 5 ил чох олмајараг мүддәтдә» дејә о изаһат вермишдир.

Кәстәрилән тәдбирләр өз сәмәрәсини верир. Артјом Хрјукин сөзләринә кәрә Ақентлик ДР-ин игтисади инкишаф назирлији вә Федерал Верки Хидмәти Идарәси илә бирликдә 2011-чи илдә 2020-чи ил кими мүддәтиндә приоритет инвестисия лајиһәләри тәшәббускарларына верки күзәштләринин сәмәри-

лијинин гијмәтләндирилмәси үзрә лазыми иш апармыш, онун нәтичәләринә кәрә һәмин дәстәк өлчүсү сәмәрәли кими бөјәнилмишдир.

«Мүејјән едилмиш гајдада бу күн бахылан лајиһәләр марагы олан республиканын ичра һакимийәти органлары илә разылашдырылмыш вә лајиһәләрин нәтичәләринин експертисиясы үзрә Ақентлијин мүсбәт рәјини алмышлар», -дејә Хрјукин мөлүмат вермишдир.

«Дәрбәнд шәрабчылыг компанијасы» ММЧ-нин баш директору Емил Омаров «Дәрбәнд шәрабчылыг компанијасынын» тикинтиси үзрә лајиһә һаггында данышмышдыр. Онун сөзләринә кәрә лајиһәдән мөгсәд Дәрбәнд, Гајакәнд, Даһадајев вә гајта районларында мөвчуд олан хам мал базаларында истифадә едәрәк бүтүн гијмәт сигментләриндә сакит вә көпүкләнән шәраблар истәһсалы үзрә Дәрбәнд шәһәриндә јени сәнајә мүәссисәси јаратмагдыр. Лајиһәнин реализә едилмәси 2022-2026 ил әрзиндә баша чатдырылмасы вә 2026-чы илдә лајиһә күчүнә чыхмасыдыр. Лајиһәнин үмуми дејәри 807 милјон рубл, 160 адама јени иш јерләрини јарадылачагдыр. Дагыстан Республикасынын бирләшдирмиш бүдчәсинә веркиләри дахил олмасы лајиһәнин малијјә моделинә мүвафиг олараг 400,9 милјон рубл тәшкил едәчәкдир. Сонра «Интенсив бағларын инкишафы вә Дагыстан Республикасында мејвә амбарларынын јарадылмасы» инвестисия лајиһәсинә бахылмышдыр.

Бу лајиһәјә әсасән алма

суперинтенсив сәнајә бағларын 500 гектара вә фындыг бағларынын саһәсинин 200 гектара чатдырылачаг, 25 мин тона гәдәр алмаларын узун мүддәт сахланылмасы үчүн амбарла-

рын јарадылачагдыр. Дагыстан Республикасында мүасир интенсификациялар истәһсалы јарадылмасы вә лазыми инфраструктур вә регулясия едилән газ мүһити олан хүсуси амбарларын тикилмәсидир. Сүләјман Сталски районунда реализә едилән лајиһәнин үмуми дејәри 3, 1 милјард рубл тәшкил едир. лајиһәнин реализә едилмәси 2022-2031-чи илләрдә вә онун сәјәсиндә 287 даими иш јерләринин јарадылмасы планлашдырылыр.

«КапиталИнвест» ММЧ-нин баш директору Мәһәмәдәли Багандов «Каспийски» сәнајә тикинти комплексинин јарадылмасы» инвестисия лајиһәси һаггында данышмышдыр.

Онун сөзләринә кәрә лајиһә тикинти өһәнки, газобетон блоклары вә гуру тикинти гаршылары кими тикинти материалларынын истәһсалы үзрә заводлар комплекси јарадылмасына јөнәдилмишдир. Лајиһәнин үмуми дејәри 1,7 милјард рубл, 2022-2031-чи илләрдә реализә едилмәси вә 236 даими иш јеринин јарадылмасы планлашдырылыр.

ДР-ин әмлак, игтисади инкишаф, тикинти, кәнд тәсәррүфаты вә диқә назирликләрин рәһбәрләри бахылмыш лајиһәләрә өз гијмәтини вермишләр. Бахылмыш бүтүн лајиһәләрин јекунларына кәрә јығынчаг иштиракчылары бүтүн лајиһәләрә «Дагыстан Республикасынын приоритет инвестисия лајиһәси» статусу верилмәси һаггында гәрар гәбул етмишләр.

«Дагыстан» РИА

ТЕРРОРИЗМӘ ЈОХ ДЕЈӘК

Терроризмлә мүбаризә давам едир

2022-чи илдә Дагыстанда терроризмлә мүбаризә саһәсиндә әмәлијјат вәзијјәтиндә нормаллашма тенденсиясы сахланылыб.

Буну Дагыстан Республикасы Һөкүмәтинин сәдри Абдулмуслим Абдулмуслимов АТЧ-нин Унсукул районунда кечирилән ичласында дејиб. Унсукул районунун бир нечә, онларла сакини бу күн бейнәлхалг террор тәшкилатларынын сырасындадыр.

«Һазырда харичи дәвләтләрин әразиләриндә фәалијјәт кәстәрән бейнәлхалг террор тәшкилатларынын сыраларында Унсукул бөлкәсинин бир нечә онларла јерли сакини ганунсуз фәалијјәтләр һәјата кечирир.

Мөвчуд вәзијјәт террор тәһкүкәләринин формалашмасы-

на шәраит јарадан һалларын арадан галдырылмасы үчүн әләвә тәдбирләрин ишләниб һазырланмасы зәурәтиндән хәбәр верир».

Баш назирин сөзләринә кәрә, бир нечә илди ки, рекионда һәјата кечирилән тәдбирләр террор чинајәтләринин гаршысынын алынмасында уғурла нәтичәләниб.

«Ејни заманда, радикал дини бахышларын тәрәфдарлары арасында јени террор группларынын јаранмасы үчүн илкин шәртләр галмагдадыр. Буну чари илдә террор характерли

чинајәтләр төрәтмәк мөгсәдилә 15 суи-гәсд камерасы јаратмаг үзрә кизли дәстә үзвләринин фәалијјәтинин гаршысынын алынмасы да тәсдиг едир.

2022-чи ил ијунун 1-дәк 3 террор чинајәтинин гаршысы алыныб, 2 гулдур зәрәрсизләшдирилиб, 37 јараглы вә онларын әлалтылары сахланылыб.

Һазырлады: С. Мирһәмидова

Илин Адамы -2022 Дагыстанлы һәрби һәким Нариман Мамедов

Һәкимлик көзәл сәнәтдир. Һәкимләр, демәк олар ки, бүтүн шуурлу һәятларыны инсанларын сағламлыгына сәрф едирләр. Бундан көзәл, бундан вачиб нә ола биләр? Дүшүнүрәм ки, бу, чох шәрәфли вә мәсулијәтли бир пешәдир. Инсанларын сағламлыгынын гајысына галмаг, бәзән үмидсиз инсанлара үмид, севинч бәхш етмәк нечә дә көзәлдир. Кимсә кәрәк олду-гуну билмәк өзү бир хошбәхтликдир!

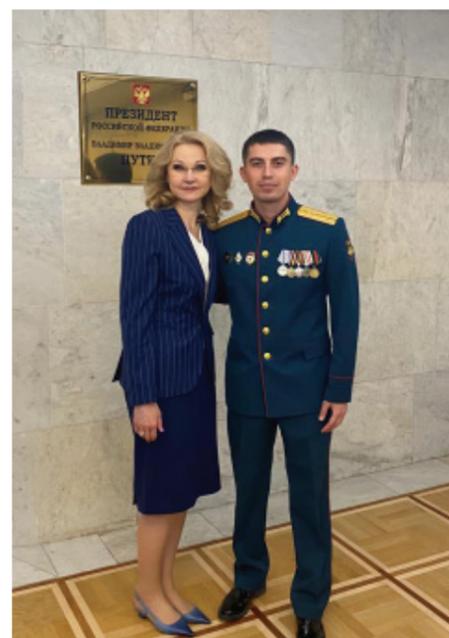
Нариман Абдуллаевич Мамедов 1991-чи илдә Дәрбәнддә зијалы аиләсиндә дүнијага көз ачыб. Валидејнләри көзәл пешә саһиб-мүәллимдир. Атасы Абдул Нариманович тарих мүәллимидир, ДДУ-ин Дәрбәнд филиалында дәрс дејир. Анасы Индира Зәһрабовна узун илләрдир ки, Н.Кәнчәви адына №6 сајлы орта мәктәбин директору вәзифәсиндә чалышыр, өз савады вә аличәнәблыгы илә шәһәрдә сечилән зијалы ханымдыр. Бу аиләнин ики өвлады вар, һәр икиси дә валидејнләри кими савадлы вә тәрбијәли: гызлары Күлмирә Абдуллајевна атасынын јолуну давам етдирәрәк тарих мүәллими олмаға гәрар вериб, һал-һазырда №6 сајлы орта мәктәбдә тарих фәннини тәдрис едир. Аиләнин фәхри Нариман Абдуллаевич исә һәким олмаг гәрарына кәлир, өзү дә һәрби һәким. Ушаглыгдан идмана, һәрби һазырлыға бәјүк һәвәси олан Нариман, арзусуну реаллашдырмаг үчүн 2008-чи илдә №8 сајлы орта мәктәби битирдикдән сонра Ростов Дөвләт Тибб Университетинин һәрби тибб мәнәтәгәсинә дахил олур. Университетдә тәһсилени баша вурдугдан сонра Ростовда тәчрүбә кечәрәк Чеченистан Республикасына хидмәтә јолланыр. Орада хидмәт кечдији дөврдә шүчаәтә көрә медалла тәлтиф олунур. Бу кәнч һәкимин һәм пешәсинә, һәм дә һәрбә олан истәји, севкиси ону даһа јүксәк хидмәт етмәјә руһландырыр вә о, Русијанын Суријадакы һәрби әмәлијатында иштирак етмәји, бир һәрби һәким кими өз пешәси илә халга, јардыма еһтијачы олан инсанлара көмәк етмәји гәрара алыр. Суријада үч ајлыг һәрби әмәлијатда хидмәт заманы о, Эрәб Республикасынын јараглыларын һәрәкәтләриндән әзијәт чәкән мүлки инсанларына јардым көстәриб. Үч ајлыг хидмәти сафәринин сонунда исә лајигли мұкафата- нөвбәти медала лајиг көрүлүб. Өз бачарыг вә имканларына бәләд олан, даима өз үзәриндә чалышмаға һәвәс кестәрән бу кәнч газандыгы наилијәтләрлә кифајәтләнмир, даим ирәли кетмәјә јени уғурлара имза атмаға чалышыр. Елә бу фикирлә дә о, Чеченистан республикасында хидмәтини баша вурдугдан сонра Санкт-Петербург һәрби Тибб Академијасында (ордина- тура) тәһсилени давам етдирмәјә башлајыр. Бурада да о, әтрафында баш верән һадисәләрә бикәнә гала билмир.

Пандемијанын чәтин дөврүндә, һәкимләрә хусуси еһтијач олдуғу бир вахтда Москваја «гырмызы зона»ја јолланараг бачардыгы кими бу саһәдә дә еһтијачы оланлара өз көмәјини әсиркәмир. Фәхр һисси илә демәк истәјирәм ки, Нариман Мамедов һәм дә Украјнада хусуси һәрби әмәлијатын иштиракчысыдыр. О, 2022-чи илин феврал ајында тәһсилени давам етдирдији Санкт-Петербург һәрби Тибб Академијасындан һәрби хидмәтә чағырылыр. Дејүш әмәлијатлары заманы јараланыр, мәрми сарсынтысы, шок кечирир. Бир мүддәт Москвада мүаличә алдыгдан сонра јенидән тәһсилени давам етдирмәк үчүн кәри гајыдыр. Һал-һазырда Санкт-Петербург һәрби Тибб Академијасында тәһсилени баша вуран Нариман Абдуллаевич доғма Дәрбәнддә, аиләсинин јанында истираһәтдәдир. Гаршыда исә ону, шүбһәсиз ки, ләјагәтлә јеринә јетирәчәји јени вәзифәләр көзләјир. Бәјүк гурур һисси илә гејд етмәк лазымдыр ки, Дәрбәндимизин фәхри, кәнч һәрби һәким Нариман Мамедов Русија Президенти В. Путини 26 мај 2022-чи ил тарихли Фәрманына әсасән «Икидлјә көрә» («За отвагу») медалы илә тәлтиф едилиб. Бундан сонра О, Тибб Ишчиси Күнүндә Биринчи Канал тибб саһәсиндә «Призвание» баш мұкафатыны тәгдим едәркән Москвада, Русијанын ән јашы һәкимләринә мұкафат 22-чи дөфә тәгдим олунаркән, тәлтиф олунлар сырасында бизим һәмјерлимиз Нариман Мамедов да вар иди.

О, ијунун 15-дә Русија Федерасијасынын һөкүмәт Евиндә баш на- зирин мұавини Татјана Голикова илә көрүшүб.

«Призвание» Мұкафаты Биринчи Канал вә Русија Сәһијә Назирлијинин биркә лајиһәсидир. Бу мұкафат мұхтәлиф саһәләрдә хидмәтләрин танынмасыдыр. Сон вахтлара ге- дәр тәсәввүр етмәк мүмкүн олмајан мүаличә үсуллары. Хәрчәнклә мұбаризәдә габагчыл технолокијалар. Ән кичик хәстәләрә јардым етмәк. Глобал мигјасда елми кәшфлә- рәввәлләр мәлум олмајан хәстәли- кләр вә онларын диагностик системи. Мұкафатлар уникал әмәлијатын апа- рылмасына, јени мүаличә вә диагно- стика үсулларынын јарадылмасына, тиббдә јени истигамәтин јарадылмасы- на вә тәбабәтин инкишафына вердији тәһфәјә көрә тәгдим едилиб. «Призва- ние» мұкафаты һәмчинин Украјнада ке- чирилән хусуси һәрби әмәлијат зама- ны фәргләнмиш ијирми һәрби һәкимә дә верилиб. Дејүш бәлкәсиндә һәрби һәкимләр илкин тибби јардым көстәрир, сәһра әмәлијат отагларында чәрраһи

сыны көрмәк бизим үчүн чох хошдур. Белә кәнчләримизлә фәхр едирик!

Ијулун 18-дә Дәрбәнд шәһәринин ичра башчысы Рүстәмбек Пирмагомедов хусуси тәјинатлы һәрби әмәлијат- да иштирак етмиш һәрби һәким Нариман Мамедов вә онун валидејнләри илә көрүшүб. Ичласда шәһәр Депутатлары Мәчлисинин сәдри һәсән Мирзәјев, ичра башчысынын мұавини Видади Зейналов, шәһәр мәчлисинин депутатлары иштирак едибләр. Нариман Мамедова өз тәбрикләрини вә хош арзуларыны билдирән Рүстәмбек Пирмагомедов ону 2022-чи Илин Адамы елан едиб вә она номинал һејкәлчик, валидејнләри- нә исә тәшәккүрнамә тәгдим едиб.

Ијулун 19-да исә Нариман Ма- медов Дағыстан Республикасынын Сәһијә назири Татјана Белјајева илә көрүшүб. Сәһбәт заманы назир һәкимин фәалијәти илә әтрафлы таныш олуб, тибб саһәсиндә истә- нилән мәсәлә илә бағлы республика сәһијәсинин дөстәјини билдириб. Назир кәнч һәкимин тәһсилә һәвәсинин јүксәк олдуғуну да гејд едиб. Чәтин хид- мәтә вә алдыгы јараја бахмајараг, бир ај әввәл Санкт-Петербург һәрби Тибб Академијасында ординатураны бити- риб. Она уғурларын давамлы олмасы- ны вә бүтүн мөгсәдләринә чатмасыны арзулајыб. Әлбәтдә, биз дә Наримана уғурларынын давамны арзулајырыг! Бу јердә Дағыстан Республикасынын Башчысы Серкеј Меликовун Дағыста- нын истедадлы шакирдләри илә көр- үшүндән бир ифадәни тәқрар сөјләмәк јеринә дүшәрди: «Бу кәнчләрин сајә- синдә Дағыстан Русијанын апарычы рекионларындан биринә чевриләчәк». Наримана вә Наримананын тимса- лында республикамызын савадлы вә бачарыглы кәнчләринә ишләриндә, тәһсилләриндә вә фәалијәтләриндә уғурлар арзулајырыг!

С. Мирһәмидова

АБУНӘ-2022

ҺӨРМӘТЛИ ОХУЧУЛАР!

«Дәрбәнд» республика ичтимаи-сијаси гәзетинә 2022-чи ил үчүн абунә јазылышы давам едир.

Гәзетә рабитә шөбәсиндә вә редаксијада (әкәр редаксијадан јазыларсынызса, онда бу заман гәзетин гијмәти 344,46 рубл олачагдар) абунә јазыла биләрсиниз.

Бир илә – 688.92 рублдур.

Индекс – ПА 463

Игтисадијат хәбәрләринин ичмалы

Күнәш енержисинин Дағыстанын игтисадијаты үчүн әһәмијәти барәдә гәзетимиздә бир нечә дәфә мәгалә дәрч едилмишдир.

Шүбһәсиз ки, бу истигамәтдә һәлә чоһ ишләр көрүлмәлидир. «Дағыстан игтисадијаты» телеграм каналынын мәлуматына көрә, Дағыстанда күнәш електрик стансијаларынын ләјһәләри 250 мин инсанын енержи төһизатыны јахшылашдырачаг.

Дағыстанын Энеркетика Назирлијинә истинадән хәбәр верир ки, ишә салынамаға һазырланан Јужно-Сухокумскаја күнәш електрик стансијасындан башга, ејни дәрәжәдә иримигјаслы вә мараглы бир нечә башга ләјһә вар. Мәсәлә, дәрә зона күнәш електрик стансијалары үчүн мүнәсиб јерләр һесабу олунур-Кизлјар, Дәрбәнд, Гарабудагкәнд вә Ногај рајонлары. Онларын уғурла баша чатдырылмасы илә 250 минә јахын инсан дајаныглы електрик енержиси илә төмин олуначаг. Амма бу, һәлә һамысы дејил. Енержи истәһсалынын башга бир нөвү күләк енержисидир. Билдирилир ки, «NovaWind» АСЧ ири күләк стансијасыны јерләшдирмәк

үчүн Дағыстанын саһил зонасыны нәзәрән кечирир.

Потенциал инвестор Дағыстан Республикасынын Энеркетика Назирлији јанында РЕС-ин Инкишафы Ләјһә Идарәси илә бирликдә, електрик енержиси истәһсал етмәк үчүн саһил күләкләринин гүввәләриндән истифадә етмәклә, Хәзәр дәнизи-нин саһили јахынлығында күчү 150 МВт-дан чоһ олан бөјүк күләк електрик стансијасынын јерләшдирилмәси имканларыны нәзәрән кечирир. Јарадылан енержи Маһачгала агломерасијасы, еләчә дә Новолакски вә Кумторкалински рајонларынын истәһлакчыларыны төмин етмәк үчүн истифадә олуначаг. Ләјһә офисинин рәһбәри Артур Алибеков, директор мұавини Андреј Нестерукун башчылыг етдији NovaWind нүмәјәндә һәјәти илә бирликдә артыг һәјәтә кечирилән EcoEnergy Ләјһәсини-Маһачгала СЕС-и вә планлашдырылан Новолак СЕС-ни өзүндә бирләшдирән Хәзәр күләк кластеринин саһәсинә баш чәкди.

«NovaWind» АСЧ Росатом-ун күләк енержиси саһәсиндә ләјһәләрин һәјәтә кечирилмәсинә чавабдәһ олан бөлмәсидир. Ширкәт 2017-чи илдә јарадылып вә Росатом-ун бүтүн күләк енержиси активләрини өзүндә бирләшдирир.

Јол тикинтисинә кәлинчә, сон мәлуматлара көрә, Росавтодор Дағыстанда дәрә золаглы олачаг автомобил јолунун једди һиссәсинә се-чиб. Онларын үмуми узунлуғу 80 километр олачаг. Эсәслы төмир ишләри чоһ ишләјән једди һиссәдә апарылачаг: Хасавјурт, Избербаш вә Маһачгала јахынлығында, Ендиреј-Көһнә Бавтугај, Гајакәнд-Чимикәнд һиссәләриндә,

һәмчинин Үчкәнд-Коркмаскала һиссәсинин ики һиссәсиндә.

Макистрал јолларын һиссәләринин кенишләндирилмәси дөврүндә һәр истигамәт-дә бир золаг һәрәкәт үчүн ачыгдыр. Ики һәрәкәт золагынын тикинтиси давам етдирилир вә тамамландыгдан сонра нәглијатын һәрәкәти јени јолун һәрәкәт һиссәсинә кечириләчәк. Дикәр төрәфдән, ики актив золаг әсәслы төмир үчүн бағланачаг. Ишин төшкилинә бу чүр јанашма тыхачларын гаршысыны алмаға көмәк едир.

Бөлмәләрин кенишләндирилмәси зәрурәти бурадан һәр күн 35 мин автомобилдин кечмәси илә бағлыдыр.

Г.Өмәров

СӘНІЈӘ

Әр сәнәт өзү-өзлүјүндә мүгәддәсдир. Алим, мүәллим, шаир, журналист, фәһлә вә саирә. Амма инсан һәјәтинын хиласкары, һәкимлик, хусусән дә тибб бачысы олмаг өзү бир мөчүзәдир. һәким инсанын һәјәтинын хиласкары олдуғу кими, тибб бачысы олмаг да, инсан һәјәтинын хиласына бир ачыг гапыдыр. Чүнки һәр һансы бир хәстә, ағ халат кейинән инсаны көрәндә, санки көзләринә ишыг кәлир. Ахы онларын үмиди ағ халат кейинән инсанларадыр. Одур ки, һәр бир ағ халатлы инсан, бир хәстәјә үмиддир. Өзү дә, о ағ халатлы инсан өјәр хәстә илә ширин, мейрибан вә мұлајим рәфтар едирсә.

Бу күнкү һәмсәһбәтим, Дәрбәнд шәһәринин Дәри-зәһрәви Диспансериндә узун илләр тибб бачысы кими чалышан Раһидә Абдулсаламовна Мөһәммәдовадыр.

-Салам Раһидә ханым, нечәсиниз? Сизин о дәрәри вахтыныздан бир аз бизим үчүн ајырмағынызы хаһиш едәрдим. «Дәрбәнд» республика гәзети үчүн сиздән мұсаһибә алмаг истәјирәм.

-Салам Зәјнәб ханым. Сизинлә һәмсәһбәт олмаг мәним үчүн дә чоһ хошдур. Бујурун.

-Раһидә, вә ја Ирадә? Чүнки мән сизи Ирадә кими танымышам. О үздән, адынызын Раһидә олмасыны билмәк мәним үчүн дә мараглы олду.

Гардашым мәним адымы Ирадә гојмаг истәмишди. Она көрә елә һамы мәнә Ирадә дејир. Елә сән дә Ирадә дејә мұрачиәт едә биләрсән.

-Елә сөзүндүзү, мән дә сәнә сән дејә мұрачиәт етмәк истәрдим. Белә даһа раһат олар. Өзүн һагда бир аз даныш, Ирадә ханым кимдир?

-Мән Ирадә Мөһәммәдова, 1968чи илин октябр ајынын 17-дә Дағыстанын Дәрбәнд рајонунун Зидјан-Газмалар кәндиндә, садә бир аиләдә дүнјаја кәлмишәм.

-Ушаглығын нечә кечиб? Јәни дечәлми олмусан, јохса нечә?

-Ушаглығым чоһ мараглы ке-

чиб, гардашым мәни оғлан кими горхмаз бөјүдүб. 1976-чы илдә 1-чи синифә гәдәм гојмушам. Ән мараглысы да о иди ки, мөктәбә севә-севә кетмишәм. Ахы тәзә палтар, чанта, дөфтәр-китабым вар иди. (Күлүмләрини)

-Бәс дәрәсләрини нечә, онлары да дөфтәр-китабын кими севмисэнми?

-Бәли севмишәм, бизим кәнддә мөктәб 8 иллик иди. һамы 8 иллик мөктәби битрәндә се-

винирди, мән исә 11-чи синфи там олараг битирмәк үчүн Дагестанскије-Огни шәһәринә кәлиб орада тәһсилими давам етдирәрәк 11-синфи битирдим. Ахы мән охумаг истәјирдим. Мән Огнидә орта мөктәби битириб Днепрепетровскидәки әсас тибб мөктәбинин тибб бачысы факултәсини битириб, доғма кәндимә-Зидјана гајытдым вә Дәрбәнд Дәри-зәһрәви Диспансериндә тибб бачысы кими ишә башладым.

-Бүтүн бу илләр әрзиндә, бу хәстәханада чалышмағыныздан јорулмадынызымы?

-Ишини севән инсан өз ишиндән јорулармы? Мән ахы өз ишими севирәм, она көрә дә јорулмаг нә олдуғуну билмирәм. 1985-чи илдән бу күнә кими, елә бу тибб мүәссисәсиндә чалышырам.

-Мән билдирим гәдәр, Ковид-19-ун ән гајнар вахтарында Дәрбәнд ковид

Вачиб пешә

һоспиталында чалышмысан. О анлар һәр кәси горху бүрүмүшдү. Бәс Ирадә нечә, нечә горхдуму?

-Доғрудур, о заманы неч хатырламаг истәмәздим. Инсанларын һәјәтины өз чәнкинә алан вирус, чоһ инсанларын һәјәтина сон гојду, буну сөзлә ифадә етмәк чәтиндир. Мән бир тибб ишчиси кими, өз борчуму јеринә јетирмишәм. Ән әсасы, биз горхмамагымы. Ичиндә горхусу

чоһлу инсан ахыны вар, мисал үчүн, ораја анализ вермәк үчүн кечән ил кәлән бир кәнч, бу ил сағлам олараг кәләндә, о бизим үчүн бөјүк бир уғур олур. Мән сәнә дејим, бизим ишимиз чавабдәһлик тәләб олунан ишдир. һәм чавабдәһлик тәләб едир, һәм дә инсанын ичиндә хошбәхтлик јараныр. Сәнин мұаличә заманы ијнә вуруб, дәрман вердијин хәстәни сағлам көрәндә, бах о заман сән хошбәхт олурсан. Биз тибб ишчиләри үчүн, бу ән көзәл дәрә вә гијмәтдир.

-Аиләлисән, 3 оғул анасысан. Өвладларынын ичиндә, сәнин јолуну давам етмәк истәјәни олубму?

-Јох һәлә ки, јохдур. Ики оғлум артыг аиләлидир, ушаглары да вар. Онларын һәр бири, өз севдији ишлә мөшғулдурлар. 3-чү оғлум исә, һәлә мөктәблидир, јәгин онун да өз арзулары вар.

-Һәм ана, һәм нәнә Раһидә, Ирадә ханым үчүн чәтин дејилми? һәм ев, һәм иш?

-Ана олмаг ән көзәл дүјүдур, нәнә олмаг исә шәрәфдир. Инан ки, мән бүтүн бунлардан зәвг алырам. һәтда јорғун олуб евә дәнәндә белә, нәвәләримин бизә гонаг кәлдикләрини көрәндә, бүтүн јорғунлуғуму унудурам. Аллаһ һәр кәсә бу севинчи несиб етсин.

-Дәрәри вахтындан бизә ајырдығын үчүн, сәнә тәшәккүр едирәм.

-Мән сәнә вә бүтүн «Дәрбәнд» республика гәзетинин коллективинә өз дәрин миннәтдарлығымы билдирирәм. Сизләр вар олун ки, бизим кими иши кәлжәдә галан инсанлары јазиб ишыгландырырсыныз. Миннәтдарам сәнә, Зәјнәб.

Бах бу мұсаһибәмиздә, белә алынды. Ирадә ханымла сәһбәтимиз, чоһ көзәл, садә вә сәрбәст сәһбәт олду. Бүтүн тибб әләминдә чалышан инсанлара сәвр вә уғурлар арзулајырам.

З. Дәрбәндли, гәзетин штатданкәнар мұхбири

Утерянный аттестат 0051 №8001928400 об основном общем образовании, выданный в 2020 году МБОУ «Падарской СОШ» на имя Асланова Аликрама Али- Мамедовича, считать недействительным

Баш редактор әвәзи

Т.Г. ӘЛӘКПӘРОВ

Мәсул катиб

А.Һ.МӘММӘДОВА

Шөбә редакторлары:

К.Г.БАБАЈЕВА

Р.М. МУСАЈЕВ

Мүхбирләр:

Һ.Һ. КӘРИМОВ

М.М.СЕЈИДОВ

Н.А.ГУЛИЈЕВ

Г.У. ӨМӘРОВ

Б.К. ПИРМӘНӘММӘДОВ

С. МИРФӘМИДОВА

Еһм оператору

Ф.С. ЧӘФӘРОВА

Баш мұһасиб

М. И.РӘНИМОВА

РЕДАКСИЈАНЫН
ВӘ НӘШРИЈАТЫН
ҮНВАНЫ:

368600, Дағыстан
Республикасы,
Дәрбәнд шәһәри,
Ленин күчәси, 37
тел.-факс (240) 4-73-59,
факс (240) 4-74-33
www.derbend.ru
(E-mail: gazetaderbend@mail.ru)
Телефонлар: баш
редактор 89894856030,
үмуми шөбә 89604204987

«Типографија-М» ММЧ-дә
чап едилиб.
Индекс 368600
Мәтбәәнин үнваны
Дәрбәнд шәһәри,
С.Гурбанов күчәси, 25
Телефон: 4-50-76

Гәзетин чапынын
кејфијәти барәдә
мәтбәәјә мұрачиәт едә
биләрсиниз.

Рабиә, информасија
технолокијалары вә күтләви
коммуникасијалар саһәсиндә
нәзәрәт үзрә Федерал
хидмәт (Роскомнадзор).
Күтләви информасија
васитәләринин гејдијаты
һаггында
Шәһадәтнамә
ДР үзрә рабиә, инфор-
масија технолокијалары вә
Күтләви коммуникасијалар
саһәсиндә нәзәрәт үзрә
Федерал хидмәт идарәси.
ПИ № ТУ05-00428
21.05.2019 г.

Материалларда кәдән факт-
лар үчүн мұәллифләр мө-
сулијәт дашырлар. Мүәл-
лифләрин мөвгеји илә редак-
сијанын мөвгеји ујғун кәлмәјә
биләр.

Индекс: ПА463
Чапа имзаланды:
21.07. 2022.

Фактики олараг 9.30
Саат 10.00

Тираж 2000
Сиф. №